

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P9_TA(2020)0240

Covid-19: terveysarviointien ja riskiluokituksen koordinointi EU:ssa sekä vaikutukset Schengenin alueeseen ja sisämarkkinoihin

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. syyskuuta 2020 covid-19-pandemiasta: terveysarviointien ja riskiluokituksen koordinointi EU:ssa sekä vaikutukset Schengenin alueeseen ja sisämarkkinoihin (2020/2780(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 168 artiklan sekä sen 4, 6, 9, 21, 67, 114, 153, 169 ja 191 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja erityisesti sen 35 ja 45 artiklan,
- ottaa huomioon henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevasta unionin säännöstöstä (Schengenin rajasäännöstö) 9. maaliskuuta 2016 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/399¹,
- ottaa huomioon Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella 29. huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/38/EY² (vapaasta liikkuvuudesta annettu direktiivi) ja siihen kirjatun syrjintäkiellon periaatteen,
- ottaa huomioon komission suuntaviivat rajaturvallisuustoimenpiteitä varten terveyden suojelemiseksi ja tavaroiden ja välttämättömien palvelujen saatavuuden turvaamiseksi³ ja työntekijöiden vapaan liikkuvuuden harjoittamista koskevat suuntaviivat covid-19-epidemian aikana⁴,
- ottaa huomioon 17. huhtikuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n yhteensovitetuista toiminna covid-19-pandemian ja sen seurausten torjumiseksi⁵,

¹ EUVL L 77, 23.3.2016, s. 1.

² EUVL L 158, 30.4.2004, s. 77.

³ EUVL C 86 I, 16.3.2020, s. 1.

⁴ EUVL C 102 I, 30.3.2020, s. 12.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0054.

- ottaa huomioon 13. toukokuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Vaiheittaiset ja koordinoitut toimet vapaan liikkuvuuden palauttamiseksi ja sisärajatarkastusten poistamiseksi – Covid-19”¹,
 - ottaa huomioon 11. kesäkuuta 2020 annetun komission tiedonannon EU:hun suuntautuvaa muuta kuin välttämätöntä matkustamista koskevan väliaikaisen rajoituksen soveltamisen arvioinnista (COM(2020)0399),
 - ottaa huomioon 19. kesäkuuta 2020 antamansa päätöslauselman Schengen-alueen tilanteesta covid-19-pandemian puhkeamisen jälkeen²,
 - ottaa huomioon 10. heinäkuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n kansanterveysstrategiasta covid-19-pandemian jälkeen³,
 - ottaa huomioon 15. heinäkuuta 2020 annetun komission tiedonannon EU:n lyhyen aikavälin terveydenhuoltovalmiudesta koronavirusepidemioiden varalta (COM(2020)0318),
 - ottaa huomioon 4. syyskuuta 2020 annetun komission ehdotuksen neuvoston suositukseksi koordinoidusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta (COM(2020)0499),
 - ottaa huomioon Euroopan tautienehkäisy- ja valvontakeskuksen (ECDC) uusimman tartuntatautiin uhkia koskevan raportin (CDTR) ja ECDC:n covid-19-tautiin liittyvät kansanterveyttä koskevat suuntaviivat ja raportointiprotokollat,
 - ottaa huomioon matkustajille heidän lennolle pääsytensä epäämisen sekä lentojen peruuttamisen tai pitkäaikaisen viivästymisen johdosta annettavaa korvausta ja apua koskevista yhteisistä säännöistä sekä asetuksen (ETY) N:o 295/91 kumoamisesta 11. helmikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 261/2004⁴,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että covid-19-pandemia on siirtynyt akuutista riskinhallintavaiheesta krooniseen riskinhallintavaiheeseen; ottaa huomioon, että vaikuttaa todennäköiseltä, että virus pysyy aktiivisena, kunnes tehokas ja turvallinen rokote löydetään ja sitä toimitetaan riittävän suurina määrinä, jotta voidaan varmistaa asianmukainen suoja erittäin suurelle osalle maailman väestöstä; katsoo, että tämä tarkoittaa, että elämme vaikeissa olosuhteissa vielä ainakin useita kuukausia;
- B. ottaa huomioon, että covid-19-taudin esiintyvyys sekä sen leviämisen vauhti ja kesto vaihtelevat suuresti jäsenvaltiosta toiseen ja jäsenvaltiossa alueesta toiseen;
- C. ottaa huomioon, että useiden rokotteiden testaus on edennyt pitkälle mutta toistaiseksi minkään rokotteen myyntilupamenettelyä ei ole saatettu päätökseen EU:ssa;

¹ EUVL C 169, 15.5.2020, s. 30.

² Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0175.

³ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0205.

⁴ EUVL L 46, 17.2.2004, s. 1.

- D. ottaa huomioon, että jokavuotinen influenssakausi mitä todennäköisimmin lisää niiden henkilöiden määrää, joilla on lieviä oireita ja jotka olisi testattava;
- E. ottaa huomioon, että joissakin jäsenvaltioissa testauskapasiteetti ei ole vielä riittävä; ottaa huomioon, että joskus ihmisten on odotettava päiviä saadakseen covid-19-testiensä tulokset; toteaa, että tämä vaikuttaa suuresti heidän mahdollisuuksiinsa työskennellä ja matkustaa;
- F. ottaa huomioon, että jotkut jäsenvaltiot kieltäytyvät tunnustamasta toisessa jäsenvaltiossa tehtyjä covid-19-testejä; toteaa, että tällainen epäluottamus vaikeuttaa suuresti ihmisten elämää;
- G. katsoo, että erilaiset lähestymistavat covid-19:ään liittyvien tietojen keräämiseen EU:ssa vaikeuttavat tietojen vertailua;
- H. ottaa huomioon, että edelleenkin ei ole yhdenmukaistettua menetelmää tartunnan saaneiden henkilöiden määrää koskevien tietojen keräämiseksi ja niiden arvioimiseksi eikä yhdenmukaistettua menetelmää covid-19:ää koskevan liikennevalomallin soveltamiseksi; toteaa, että tämän yhdenmukaisuuden puutteen vuoksi tartunnan saaneita ihmisiä koskevia tietoja tulkitaan usein hyvin eri tavalla eri jäsenvaltioissa, mikä saattaa johtaa muiden jäsenvaltioiden kansalaisten perusteettomaan syrjintään;
- I. ottaa huomioon, että covid-19-pandemian johdosta toteutetut EU:n toimet ovat tähän mennessä osoittaneet, että kansanterveystoimenpiteitä, muun muassa rajoituksia, jotka koskevat ihmisten vapaata liikkuvuutta rajojen sisällä ja niiden yli, koordinoidaan puutteellisesti jäsenvaltioiden välillä ja EU:n toimielinten kanssa;
- J. ottaa huomioon, että kun uudet covid-19-tapaukset ovat viime aikoina lisääntyneet kaikkialla EU:ssa, jäsenvaltiot ovat jälleen toteuttaneet erilaisia ja koordinoimattomia toimenpiteitä, jotka koskevat muista EU-maista matkustavien ihmisten vapaata liikkuvuutta, ja että joissakin tapauksissa ne ovat sulkeneet rajansa; ottaa huomioon, että kukin jäsenvaltio on ottanut käyttöön omat kansalliset toimenpiteensä, joita ei ole koordinoitu EU:n tasolla ja joita ovat muun muassa pakollinen tai suositeltu karanteeni (jonka kesto vaihtelee), saapumisen yhteydessä tehtävät negatiiviset polymeerasiketjureaktiotestit (PCR), joiden enimmäisvoimassaoloaika vaihtelee, erilaisten kansallisten matkustajapaikkannuslomakkeiden käyttö, riskialueiden määrittelyä koskevien erilaisten perusteiden käyttö sekä kasvomaskien käyttöä koskevat erilaiset vaatimukset;
- K. ottaa huomioon, että moniin eurooppalaisiin on sovellettu erilaisia sääntöjä paitsi heidän kansalaisuutensa tai asuinpaikkansa mukaan myös sen mukaan, mihin he ovat matkustaneet; toteaa, että tällainen koordinoinnin puute johti kesäkaudella siihen, että tarkastukset ja toimenpiteet rajoilla sekä lentoasemilla ja rautatieasemilla olivat heikosti organisoituja;
- L. ottaa huomioon, että covid-19-kriisillä on ollut merkittäviä terveysvaikutuksia ja monissa tapauksissa erittäin merkittäviä kielteisiä vaikutuksia perusoikeuksiin ja taloudelliseen, tieteelliseen, sosiaaliseen ja matkailuun liittyvään vaihtoon sekä kulttuurivaihtoon;

- M. ottaa huomioon, että terveydenhuollon tarjoaminen kuuluu ennen kaikkea kansalliseen toimivaltaan mutta kansanterveys kuuluu jäsenvaltioiden ja unionin jaettuun toimivaltaan;
- N. katsoo, että EU:lla on edelleen varaa parantaa kansanterveyspolitiikan toteuttamista perussopimusten nykyisissä rajoissa; ottaa huomioon, että perussopimusten kansanterveyttä koskevia määräyksiä ei edelleenkään hyödynnetä riittävästi niiden sitoumusten osalta, joita niillä voitaisiin täyttää; muistuttaa tässä yhteydessä 10. heinäkuuta 2020 antamastaan päätöslauselmasta, jossa kehoitetaan luomaan Euroopan terveysunioni;
- O. katsoo, että rajat ylittäviin uhkiin voidaan puuttua vain yhdessä, mikä edellyttää yhteistyötä ja yhteisvastuuta unionissa sekä yhteistä eurooppalaista lähestymistapaa;
- P. ottaa huomioon, että siitä alkaen, kun covid-19-virus alkoi levitä laajemmin EU:ssa, parlamentti on toistuvasti kehottanut komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan koordinoituja toimenpiteitä, jotka koskevat ihmisten, tavaroiden ja palvelujen vapaata liikkuvuutta sisämarkkinoilla; toteaa, että ihmisten, tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus ovat niiden neljän vapauden kolme peruspilaria, joihin sisämarkkinoiden moitteeton toiminta perustuu;
- Q. katsoo, että jäsenvaltioiden toteuttamat toimenpiteet, mukaan lukien sisärajarakastusten uudelleenkäyttöön otto, vaikuttavat unionin oikeuteen kirjattuihin ihmisten oikeuksiin ja vapauksiin; katsoo, että jäsenvaltioiden tai unionin toteuttamissa toimenpiteissä olisi aina kunnioitettava perusoikeuksia; katsoo, että näiden toimenpiteiden olisi oltava välttämättömiä, oikeasuhteisia, tilapäisiä ja soveltamisalaltaan rajallisia;
- R. toteaa, että jäsenvaltioiden välinen yhteisvastuu ei ole valinnaista vaan perussopimusten mukainen velvoite ja yksi eurooppalaisista arvoistamme;
- S. katsoo, että ihmisten vapaata liikkuvuutta koskevat koordinoimattomat rajoitukset EU:n sisällä pirstovat voimakkaasti sisämarkkinoita;
- T. ottaa huomioon, että komissio on jo toteuttanut koordinoinnin parantamiseksi erilaisia toimia muun muassa antamalla suuntaviivoja, tiedonantoja, hallinnollisia kirjeitä ja ehdotuksen neuvoston suositukseksi koordinoidusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta;
- U. katsoo, että neuvoston olisi tuettava tätä suositusta ja vahvistettava tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan, että jäsenvaltiot koordinoivat päätöksiään ja toimiaan viruksen leviämisen pysäyttämiseksi tai rajoittamiseksi;
- V. katsoo, että paluu täysin toimivaan Schengen-alueeseen on äärimmäisen tärkeää, jotta voidaan turvata vapaan liikkuvuuden periaate ja sisämarkkinoiden toiminta, jotka ovat kaksi Euroopan yhdentymisen tärkeimmistä saavutuksista ja keskeinen edellytys EU:n talouden elpymiselle covid-19-pandemian jälkeen;
- W. ottaa huomioon, että toisistaan poikkeavat matkustusrajoitukset ovat johtaneet siihen, että monien kansalaisten lentoja on peruttu eivätkä he ole vielä saaneet niistä korvausta;
- X. katsoo, että parlamentti toisena lainsäätäjänä ja ainoana EU:n kansalaisten suoraan valitsemana toimielimenä on otettava mukaan erottamattomana ja olennaisena osana kaikkiin keskusteluihin EU:n koordinoinnista tämän terveyskriisin ratkaisemiseksi;

- Y. katsoo, että jäsenvaltiot eivät näytä ottaneen oppia kriisin alusta lähtien saaduista kokemuksista; toteaa, että yhteistä eurooppalaista terveyspolitiikkaa ei ole vieläkään vaan on ainoastaan useita kansallisia politiikkoja;
- Z. katsoo, että EU:n on tehtävä etukäteen suunnitelmia, joiden avulla voidaan vastata covid-19:n leviämisen mahdolliseen jatkumiseen ja/tai muihin vastaaviin kriiseihin;
1. on huolissaan covid-19:n leviämisen vaikutuksista ja sen pitkän aikavälin seurauksista, jotka kohdistuvat ihmisten hyvinvointiin kaikkialla maailmassa, erityisesti heikoimmassa asemassa oleviin ryhmiin ja haavoittuvassa tilanteessa oleviin ihmisiin, kuten ikääntyneisiin ja jo ennestään heikosta terveydestä kärsiviin henkilöihin;
 2. ilmaisee huolensa covid-19-tapausten lisääntymisestä useissa jäsenvaltioissa kesäkuusta lähtien ja korostaa voimakkaasti, että tämän pandemian tehokas torjunta edellyttää yhteistä ja koordinoitua terveysjohtamista;
 3. huomauttaa, että on tärkeää saada kansalaiset vakuuttuneiksi siitä, että eri jäsenvaltioiden toteuttamat toimenpiteet ovat keskenään johdonmukaisia, jolloin heidät saadaan helpommin noudattamaan niitä;
 4. muistuttaa, että unionin kansalaisten vapaa liikkuvuus on EU:n perussopimukseen ja EU:n perusoikeuskirjaan kirjattu perusoikeus;
 5. tähdentää, että tätä oikeutta voidaan rajoittaa vain tietyistä rajatuista yleiseen etuun liittyvistä syistä eli yleisen järjestyksen ja turvallisuuden suojelemiseksi; korostaa, että näitä rajoituksia sovellettaessa on noudatettava Schengenin rajasäännöstöä ja EU:n oikeuden yleisiä periaatteita, erityisesti suhteellisuusperiaatetta ja syrjimättömyyttä;
 6. huomauttaa, että sisäraajatarkastukset ovat viimeinen keino, ja muistuttaa, että jäsenvaltioiden olisi selvitettävä, soveltuvatko muut toimenpiteet yhtä hyvin tai paremmin saman tavoitteen saavuttamiseen; kehottaa jäsenvaltioita tunnustamaan, että vähimmäisvaatimusten mukaisten terveystarkastusten ja/tai oikeasuhteisten poliisitarkastusten määrääminen on parempi vaihtoehto kuin sisärajavälvonnan käyttöönotto, ja ryhtymään ainoastaan toimenpiteisiin, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä, koordinoituja ja oikeasuhteisia;
 7. katsoo, että on olennaisen tärkeää pitää EU:n sisäraajat avoimina tavaroille ja palveluille EU:ssa ja Euroopan talousalueella, koska sisärajojen sulkemisella voisi olla haitallisia vaikutuksia sisämarkkinoihin; huomauttaa, että on olennaisen tärkeää sitoutua sellaisten yhteisten toimenpiteiden toteuttamiseen, joilla palautetaan jäsenvaltioiden välinen luottamus, jotta voidaan palauttaa tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla;
 8. toistaa kiireellisen vetoimuksensa komissiolle ja jäsenvaltioille, jotta ne jatkaisivat tässä yhteydessä kohdennettua, jäsenneltyä ja toimivaa yhteistyötä yhteisten toimenpiteiden tarpeen määrittämiseksi ja ennakoimiseksi;
 9. huomauttaa, että Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskus (ECDC) tuo edelleen esiin eroja jäsenvaltioiden tiedonkeruussa ja tietojen ilmoittamisessa; pitää valitettavana, että tämä yhdenmukaistamisen puute estää saamasta selkeää ja täydellistä kuvaa viruksen leviämisestä Euroopassa tietynä aikana;

10. painottaa, että ECDC tekee korvaamatonta työtä ja että sille olisi välittömästi annettava lisää resursseja, myös enemmän vakinaista henkilöstöä, jotta se voi jatkaa covid-19:ää koskevaa työtään ja samalla jatkaa muita tauteja koskevaa työtään tai aloittaa sen uudelleen; kehottaa komissiota ehdottamaan ECDC:n toimeksiannon tarkistamista, jotta keskuksen pitkän aikavälin budjettia, henkilöstöä ja toimivaltuuksia voidaan lisätä merkittävästi niin, että se voi huolehtia kansanterveyden kansainvälistä tasoa olevasta suojelusta kaikkina aikoina, myös epidemioiden aikana;
11. panee merkille, että kukin jäsenvaltio on noudattanut oman tieteellisen asiantuntijalaitoksensa suosituksia ja koordinointi muiden jäsenvaltioiden tai komission kanssa on ollut hyvin vähäistä;
12. katsoo, että ECDC:n olisi voitava arvioida asianmukaisesti ja tehokkaasti viruksen leviämiskäyttäytymistä ja julkaista viikoittain päivitettävä riskikartta, joka perustuu yhteiseen värikoodiin ja joka laaditaan jäsenvaltioiden keräämien ja toimittamien tietojen perusteella;
13. kannattaa komission hiljattain esitetystä ehdotuksesta neuvoston suositukseksi esitettyä värikoodia; katsoo, että ehdotettu luokittelu (vihreä, oranssi, punainen ja harmaa) helpottaa liikkuvuutta EU:ssa ja antaa kansalaisille avoimempaa tietoa;
14. kehottaa siksi neuvostoa hyväksymään nopeasti ja panemaan täytäntöön komission ehdotuksen neuvoston suositukseksi koordinoitusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta; korostaa, että tällainen yhteinen kehys on ratkaisevan tärkeä, jotta vältetään mahdolliset häiriöt sisämarkkinoilla siten, että vahvistetaan ainakin selkeät säännöt sellaisia matkustajia varten, jotka suorittavat välttämättömiä tehtäviä, kuten kuljetusalan työntekijät, terveyden- ja vanhustenhoidon kaltaisten rajat ylittävien palvelujen tarjoajat ja kausityöntekijät;
15. korostaa, että hyväksytyjen yhteisten menetelmien ja kriteerien sekä ECDC:n laatimien karttojen pitäisi helpottaa koordinoitun lähestymistavan soveltamista jäsenvaltioiden omiin päätöksentekoprosesseihin ja varmistaa, että kaikki jäsenvaltioiden tekemät päätökset ovat johdonmukaisia ja hyvin koordinoituja;
16. toteaa, että kumulatiiviset ilmaantuvuusluvut ja positiivisten testitulosten määrät ovat tärkeitä arvioitaessa viruksen leviämistä, mutta katsoo, että olisi otettava huomioon muita kriteereitä, kuten sairaalahoidossa olevien määrä ja tehohoitoyksiköiden käyttöaste;
17. kehottaa komissiota edistämään yhteisiä menetelmiä terveystietojen keräämiseksi sekä kuolonuhrien määrän laskemiseksi ja ilmoittamiseksi;
18. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön saman määritelmän positiiviselle covid-19-tauditapaukselle, covid-19-kuolemantapaukselle ja taudista paranemiselle;
19. korostaa, että yhteisten määritelmien, terveyskriteerien ja menetelmien ansiosta jäsenvaltiot ja komissio voivat tehdä yhteisen analyysin epidemiologisesta riskistä EU:n tasolla;
20. suhtautuu erittäin myönteisesti komission ehdottamaan alueelliseen lähestymistapaan; katsoo, että ECDC:n riskikartoitus olisi tehtävä alueellisella tasolla eikä ainoastaan

kansallisella tasolla; kehottaa jäsenvaltioita tämän vuoksi toimittamaan ECDC:lle alueviranomaisten keräämät tiedot;

21. muistuttaa, että ECDC on suositellut jäsenvaltioille, että ne noudattaisivat viruksen leviämisen estämiseksi perustason vähimmäistoimenpiteitä, joita ovat esimerkiksi hygieniatoimenpiteet, lähikontaktien välttäminen ja kokoontumisten rajoittaminen, kasvomaskien käyttö tietyissä ympäristöissä, etätyöjärjestelyt, laajamittainen testaus, tautitapausten eristäminen, lähikontaktissa olleiden määrääminen karanteeniin ja haavoittuvien väestöryhmien suojeleminen;
22. kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan ECDC:n edellä mainittuja suosituksia ja määrittelemään yhteisen kehyksen terveystoimenpiteille, joita asianomaisten alueiden viranomaisten olisi toteutettava pandemian leviämisen pysäyttämiseksi;
23. toteaa, että jos tartuntamäärä kasvaa, viranomaisten olisi harkittava lisätoimenpiteitä kiinnittäen erityistä huomiota riskialueisiin ja jaettava niitä, mukaan lukien väestön liikkumisen rajoittaminen, kontaktien määrän vähentäminen henkilöä kohti ja joukkokokousten välttäminen sekä erityisen huomion kiinnittäminen riskialttiisiin alueisiin;
24. katsoo, että tällainen kehys vahvistaisi keskinäistä luottamusta jäsenvaltioiden välillä ja asianomaisten alueiden välillä ja estäisi vastatoimina toteutettavat rajoittavat toimenpiteet;
25. huomauttaa, että rajojen sulkeminen on vaikuttanut kielteisesti talouteen ja raja-alueilla asuvien ihmisten elämään ja että useat jäsenvaltiot ovat ottaneet käyttöön näitä alueita koskevia erityisiä poikkeuksia ja mukautuksia sääntöihin; kehottaa siksi jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota sellaisten raja-alueiden erityispiirteisiin, joilla rajat ylittävä työmatkaliikenne on yleistä, ja painottamaan tarvetta tehdä paikallisella ja alueellisella tasolla yhteistyötä näillä alueilla, luomaan yhdessä terveydenhuollon järjestelyjä reaaliaikaista koordinoitua ja tiedonvaihtoa varten sekä ottamaan käyttöön niin kutsuttuja vihreitä kaistoja olennaisen tärkeille työntekijöille;
26. kehottaa hyväksymään ja panemaan täytäntöön yhteisen testausstrategian, jonka mukaisesti testitulokset tunnustettaisiin kaikissa jäsenvaltioissa ja tarjottaisiin riittävät testausvalmiudet, jotta varmistetaan, että jokainen, jonka on päästävä testiin, voi teettää sen ilman suhteettomia odotusaikoja; katsoo, että matkaa varten tehtävä testi, jos se on tarpeen, olisi tehtävä mieluummin lähtömaassa; toteaa lisäksi, että jäsenvaltioiden ja komission olisi laadittava luettelo niistä viranomaisista, joilla on lupa myöntää testitodistus näihin tarkoituksiin, jotta prosessissa vältytään väärinkäytöksiltä;
27. kehottaa komissiota ja ECDC:tä arvioimaan mahdollisuutta käyttää laajemmin luotettavia mutta edullisia 15 minuutin testejä;
28. palauttaa mieliin, että useimmat jäsenvaltiot ovat kehittäneet covid-19-jäljitysovelluksia, joissa käytetään samaa hajautettua rakennetta; odottaa, että näiden sovellusten yhteentoimivuus saavutetaan EU:n tasolla lokakuuhun mennessä EU:n laajuisen covid-19-jäljitysjärjestelmän mahdollistamiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kannustamaan edelleen kansalaisia käyttämään näitä sovelluksia ja noudattamaan tässä kaikilta osin yleistä tietosuoja-asetusta;

29. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota ECDC:n lausunnon huomioon ottaen sopimaan yhteisestä karanteenijajasta, joka koskee välttämätöntä ja muuta kuin välttämätöntä EU:n sisäistä matkustamista sekä välttämätöntä ja muuta kuin välttämätöntä matkustamista kolmansista maista EU:hun;
30. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön yhteisen protokollan, joka koskee oireettomien potilaiden seurantaa ja toimenpiteitä niiden potilaiden eristämiseksi, joiden covid-19-testitulokset on positiivinen, ja toimenpiteitä tällaisten potilaiden kontaktien eristämiseksi;
31. pitää myönteisenä, että kansalaiset käyttävät matkustajapaikannuslomakkeita; katsoo, että käsittelyn yksinkertaistamiseksi olisi käytettävä ensisijaisesti matkustajalomakkeen yhdenmukaistettua digitaalista versiota ja että sen olisi oltava tarjolla analogisessa muodossa, jotta kaikilla eurooppalaisilla on mahdollisuus täyttää lomake; kehottaa komissiota kehittämään yhdenmukaistetun matkustajapaikannuslomakkeen, jotta voidaan luoda luottamusta EU:n laajuiseen seurantajärjestelmään;
32. vaatii, että kaikkien yksityisyyttä ja tietosuojaa rajoittavien toimenpiteiden on oltava laillisia, tehokkaita ihmishenkiin ja kansanterveyteen kohdistuvien riskien torjumiseksi ja ehdottoman oikeasuhteisia ja että niitä on käytettävä ainoastaan kansanterveydellisiin tarkoituksiin ja tiukkojen aikarajojen puitteissa; korostaa, että hätätila-aloitteet eivät saa johtaa laajamittaiseen valvontaan kriisin jälkeen, ja vaatii takeita tältä osin;
33. vaatii, että matkustajapaikannuslomakkeen ja sen käytön on oltava kaikilta osin tietosuoja sääntöjen, erityisesti tietojen eheyttä ja luottamuksellisuutta koskevien sääntöjen, mukaista; vaatii, että tallennettuja tietoja olisi käytettävä ainoastaan covid-19-kontaktien jäljittämiseen eikä mihinkään muuhun tarkoitukseen käyttötarkoituksen rajoittamisen periaatteen mukaisesti; kehottaa jäsenvaltioita päivittämään asiaa koskevaa lainsäädäntöään vastaavasti;
34. palauttaa mieliin EU:n kansanterveysstrategiasta covid-19-pandemian jälkeen antamassaan päätöslauselmassa esittämänsä kehotuksen, jonka mukaan komission olisi ehdotettava eurooppalaisen lääkintäapumekanismien perustamista, jotta voidaan reagoida kaikenlaisiin terveyskriiseihin, vahvistaa toiminnan koordinoitua EU:n tasolla ja seurata lääkkeiden ja lääkinnällisten tuotteiden strategisen varaston perustamista ja käyttöönottoa sekä varmistaa sen asianmukainen toiminta; katsoo, että eurooppalainen lääkintäapumekanismi olisi virallistettava covid-19-terveyskriisin aikana käyttöön otetut työmenetelmät ja sen olisi pohjaututtava rajatylittävistä terveydenhuollosta annetussa direktiivissä, valtioiden rajat ylittävistä terveysuhkista annetussa päätöksessä¹ ja unionin pelastuspalvelumekanismissa vahvistettuihin toimenpiteisiin;
35. kehottaa perustamaan komission johtaman covid-19-työryhmän eurooppalaisen lääkintäapumekanismien puitteissa; katsoo, että kunkin jäsenvaltion olisi oltava edustettuna tässä työryhmässä ja nimettävä yhteyshenkilö kansallisten johtajiensa keskuudesta; ehdottaa, että työryhmän päätavoitteena olisi oltava Euroopan ja jäsenvaltioiden tasolla välitettyjen suositusten säännöllinen levittäminen; katsoo, että parlamentilla olisi oltava pysyvä arviointia koskeva toimeksianto työryhmän työn arvioimiseksi;

¹ EUVL L 293, 5.11.2013, s. 1.

36. muistuttaa, että selkeä, oikea-aikainen ja kattava tiedottaminen yleisölle on ratkaisevan tärkeää, jotta voidaan rajoittaa käyttöön otettujen vapaan liikkuvuuden rajoitusten vaikutuksia ja varmistaa ennakoitavuus ja oikeusvarmuus sekä se, että kansalaiset noudattavat rajoituksia;
37. korostaa, että on tärkeää saada selkeää, helposti saatavilla olevaa ja ymmärrettävää tietoa tartuntamääristä Euroopassa sekä kansallisista, alueellisista ja paikallisista tartuntamääristä, terveydenhuoltojärjestelmistä, käytössä olevista toimenpiteistä ja matkustusrajoituksista; korostaa, että näiden ratkaisevan tärkeiden tietojen on oltava saatavilla kaikilla virallisilla kielillä ja kielillä, joita merkittävä osa väestöstä käyttää, jotta voidaan ottaa huomioon maahanmuuttajataustaiset ihmiset;
38. korostaa, että koko väestön, myös niiden henkilöiden, joiden lukutaito on heikko, on voitava ymmärtää helposti kaikki tiedot ja julkisessa viestinnässä on käytettävä selkeitä, yhdenmukaistettuja värejä ja ymmärrettäviä symboleja, ja korostaa, että nämä tiedot olisi annettava myös analogisessa muodossa asianmukaisissa paikoissa, jotta voidaan ottaa huomioon henkilöt, joilla ei ole pääsyä tai joilla on rajoitettu pääsy internetiin;
39. kehottaa lentoyhtiöitä maksamaan mahdollisimman pian korvauksia matkustajille, joiden lennot on peruutettu pandemian vuoksi, ja täyttämään asetuksessa (EY) N:o 261/2004 säädetyt velvoitteensa; pyytää komissiota tutkimaan matkustajien oikeuksien loukkauksia tämän pandemian aikana;
40. muistuttaa, että covid-19-pandemian aikana useilla kriittisillä aloilla, kuten elintarvike-, lääke- ja terveydenhuoltoaloilla ja niiden toimitusketjuissa, on ollut valtavia häiriöitä;
41. korostaa tarvetta varmistaa tehokkaat, palautumiskykyiset ja tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavat sisämarkkinat, joilla kansalaisille tärkeitä tuotteita ja palveluja toimitetaan edelleen kaikkialla EU:ssa ja ne asetetaan kaikkien kansalaisten saataville;
42. kehottaa komissiota toteuttamaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa kattavan ja monialaisen analyysin EU:n talouksista, jotta voidaan ymmärtää covid-19-pandemian aikana koettujen vaikutusten syvyys ja arvioida, missä määrin rajat ylittävissä arvoketjuissa on esiintynyt häiriöitä; katsoo, että tästä muodostuu olennainen tietopohja, jonka avulla komissio voi antaa päivitettyjä suosituksia ja määrittää keskeiset politiikkatoimet, joilla vahvistetaan sisämarkkinoiden kollektiivista pitkän aikavälin elpymistä, jossa ketään ei jätetä jälkeen;
43. muistuttaa, että ihmisten jokapäiväisen elämän kannalta on ratkaisevan tärkeää, että välttämättömiä hyödykkeitä, kuten elintarvikkeita, lääkinnällisiä laitteita tai suojarahusteita, toimitetaan jatkuvasti kaikkialla EU:ssa; kehottaa komissiota esittämään ehdotuksen kriittistä infrastruktuuria koskevaksi päivitetyksi direktiiviksi, jolla varmistetaan välttämättömien tavaroiden ja palvelujen jatkuva vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla kriisiaikoina, kuten pandemian aikana;
44. katsoo, että tältä osin olisi kehitettävä kattava strategia, jotta voidaan varmistaa tavaroiden vapaa liikkuvuus kaikkina aikoina ja välttää yksipuoliset rajoittavat toimenpiteet ottaen samalla huomioon yleistä turvallisuutta ja kansanterveyttä koskevat toimenpiteet sekä edistää talouden elpymistä, jotta voidaan vahvistaa sisämarkkinoiden häiriönsietokykyä ja valmistautua uuteen kriisiin;

45. tukee voimakkaasti komission jäsenvaltioille antamaa kehotusta pidätyä toteuttamasta kansallisia toimenpiteitä, joilla kielletään henkilönsuojainten tai muiden tärkeiden lääkinnällisten tarvikkeiden tai lääkkeiden vienti EU-maiden sisällä;
46. pitää erityisen tärkeänä, että jäsenvaltiot voivat yhdistää resursseja, myös valmistuskapasiteettia, jotta henkilönsuojainten, hengityslaitteiden ja muiden lääkinnällisten laitteiden, laboratoriotarvikkeiden ja puhdistustuotteiden kasvavaan kysyntään EU:ssa voidaan vastata, mikä myös auttaisi vahvistamaan strategisen rescEU-valmiusvaraston varantoja;
47. kehottaa jäsenvaltioita hyödyntämään nykyistä julkisia hankintoja koskevaa lainsäädäntökehystä, jotta voidaan maksimoida nykyisten joustavuussäännösten potentiaali hankintojen yksinkertaistamiseksi, nopeuttamiseksi ja joustavoittamiseksi, ja korostaa lääkkeiden, lääkinnällisten laitteiden ja henkilönsuojainten yhteishankintojen merkitystä niiden saatavuuden varmistamisessa kaikilla alueilla, myös maaseutualueilla sekä syrjäisillä ja syrjäisimmillä alueilla;
48. muistuttaa, että covid-19-kriisi on tuonut esiin kuluttajansuojassa olevia heikkouksia, jotka johtuvat huijausten ja vaarallisten tuotteiden yleistymisestä erityisesti verkossa; korostaa, että näihin heikkouksiin on tarpeen puuttua, jotta voidaan varmistaa tulevan digitaalisia palveluja koskevan säädöksen avulla, että verkkoalustat voivat ryhtyä asianmukaisiin toimiin tällaisia tuotteita vastaan, niin että digitaaliset sisämarkkinat ovat oikeudenmukaiset ja turvalliset kaikille;
49. korostaa, että kuluttajien on oltava hyvin perillä oikeuksistaan ja vaihtoehtoista, joita heillä on tarjolla heidän ostaessaan tavaroita tai palveluja, erityisesti kriisiaikoina; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ryhtymään toimiin tarjotakseen luotettavaa ja riittävää tietoa, joka on helposti kuluttajien saatavilla kaikkialla unionissa;
50. kehottaa jäsenvaltioita ja komissiota panemaan täysimääräisesti täytäntöön Euroopan unionin elpymisvälineeseen liittyvät toimenpiteet mahdollisimman nopeasti ottamalla käyttöön tarvittavat kansalliset menettelyt, jotka ovat mahdollisimman yksinkertaisia ja epäbyrokraattisia, jotta varmistetaan, että EU:n talouden elpyminen on tehokasta pyrittäessä eroon EU:n viime aikoina kokemasta syvimmästä kriisistä; korostaa, että covid-19-kriisiä ei pitäisi käyttää tekosyynä lykätä tai heikentää erilaisten tuote- ja teollisuusstandardien, muun muassa kestävyuden edistämiseksi noudatettavien standardien, täytäntöönpanoa tai luopua siitä vaan se olisi pikemminkin nähtävä mahdollisuutena parantaa sisämarkkinoita siten, että edistetään kestävää tuotantoa ja kulutusta;
51. katsoo, että nopea paluu täysin toimivaan Schengen-alueeseen on äärimmäisen tärkeää, ja kehottaa kiireellisesti jäsenvaltioita keskustelemaan yhdessä parlamentin, neuvoston ja komission kanssa Schengen-alueen elpymissuunnitelmasta, mukaan lukien tavoista ja keinoista palata täysin toimivaan Schengen-alueeseen ilman sisäraajatarkastuksia, sekä valmiussuunnitelmista mahdollisimman nopeasti, jotta voidaan estää se, että väliaikaisista sisäraajatarkastuksista tulee lähes pysyviä keskipitkällä aikavälillä;
52. kehottaa jäsenvaltioita tehostamaan pyrkimyksiään saattaa päätökseen kaikkien jäsenvaltioiden integroituminen Schengen-alueeseen, jotta koordinoituja ja yhdenmukaistettuja toimia sovellettaisiin yhtäläisesti kaikkialla unionissa ja jotta kaikki unionin alueella asuvat kansalaiset hyötyisivät niistä yhdenvertaisesti;

53. muistuttaa, että on otettu käyttöön väliaikaisia matkustusrajoituksia, joita sovelletaan muuhun kuin välttämättömään matkustukseen kolmansista maista Schengen-alueelle; korostaa, että kaikkien pääsyn epäämistä ulkorajoilla koskevien päätösten on oltava Schengenin rajasäännösten säännösten mukaisia, mukaan lukien erityisesti perusoikeuksien kunnioittaminen säännösten 4 artiklan mukaisesti;
54. kehottaa komissiota ja kansallisia viranomaisia seuraamaan ennakoivasti markkinoita kriisin aikana ja sen jälkeen, jotta voidaan estää covid-19-tilanteesta kuluttajille aiheutuvat haitat ja auttaa kuluttajia käyttämään EU:n oikeuteen perustuvia oikeuksiaan;
55. korostaa, että kansallisten viranomaisten covid-19-pandemian johdosta määrittämien rajoittavien toimenpiteiden kesto olisi lähtökohtaisesti rajoitettava, koska niiden ainoana perusteena on pandemian torjuminen; odottaa komission huolehtivan tarkasti siitä, ettei väliaikaisista toimenpiteistä muodostu perusteettomia pysyviä esteitä tavaroiden, palvelujen ja henkilöiden vapaalle liikkuvuudelle sisämarkkinoilla;
56. kehottaa komissiota laatimaan ”selviytymis- ja palautumiskykyistä Eurooppaa” koskevan strategian, johon kuuluu riskinarviointikartta ja vaihtoehtoja, joilla käsitellään terveydenhuoltojärjestelmien moitteetonta hallinnointia ja niihin investointia sekä pandemian torjuntaa Euroopan tasolla, mukaan lukien häiriönsietokykyiset toimitusketjut EU:ssa, minkä ansioista voidaan pitää yllä keskeisten tuotteiden, kuten lääkkeiden ja lääkinnällisten laitteiden, tuotantoa;
57. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.